

# 2<sup>ο</sup> Δημοτικό Σχολείο Κουφαλίων Οκτώβρης 2025



Επιμέλεια Παρουσίασης :  
Κική Ιβανούδη  
Εκπ/κός Ε' Τάξης

- Για τη Μακεδονία θα μιλήσουμε σήμερα. Όχι όμως για τη σημερινή Μακεδονία, που είναι ελεύθερη, που ζούμε σ' αυτήν και είμαστε περήφανοι για το όνομά της. Μα για τη Μακεδονία των αρχών του 1900, που ήταν σκλαβωμένη ακόμα στους Τούρκους.





**Δυστυχώς η Μακεδονία, δεν απελευθερώθηκε με την επανάσταση του 1821. Όχι γιατί δεν αγωνίστηκαν οι κάτοικοί της. Ίσα - ίσα που οι αγώνες και οι θυσίες τους έμειναν στην ιστορία, και όχι μόνο το 1821. Έγιναν κι άλλες προσπάθειες, το 1854 και το 1878. Ωστόσο, παρά τους αγώνες αυτούς, η Μακεδονία παρέμεινε υπόδουλη.**

Και δεν είχε να αντιμετωπίσει μόνο τους κατακτητές Τούρκους, μα και τους Βουλγάρους, που τότε είχαν ένα και μοναδικό σκοπό: Την προσάρτηση της Μακεδονίας στο βουλγαρικό κράτος. Τι έκαναν οι Βούλγαροι; Έστειλαν στη Μακεδονία τους φοβερούς κομιτατζήδες, οι οποίοι τρομοκρατούσαν τα ελληνικά χωριά πιέζοντας τους κατοίκους τους να δηλώσουν ότι είναι Βούλγαροι.





Αυτοί που μαρτύρησαν περισσότερο , ήταν οι παπάδες, που τους πίεζαν να τελούν τη λειτουργία στα βουλγαρικά ...και οι δάσκαλοι και οι δασκάλες, που όταν δίδασκαν την ελληνική γλώσσα γνώριζαν την εκδίκηση των κομιτατζήδων. Τώρα , θα αναρωτηθεί κάποιος... και το ελληνικό κράτος τι έκανε;

Δεν ήθελε να βοηθήσει τους σκλαβωμένους Μακεδόνες; Δυστυχώς εκείνη την εποχή η Ελλάδα βρισκόταν σε άσχημη οικονομική και στρατιωτική κατάσταση. Μόλις είχε τελειώσει ένας άτυχος πόλεμος (του 1897) και κανείς στην ελληνική κυβέρνηση δεν τολμούσε έστω και να μιλήσει για την απελευθέρωση της Μακεδονίας.

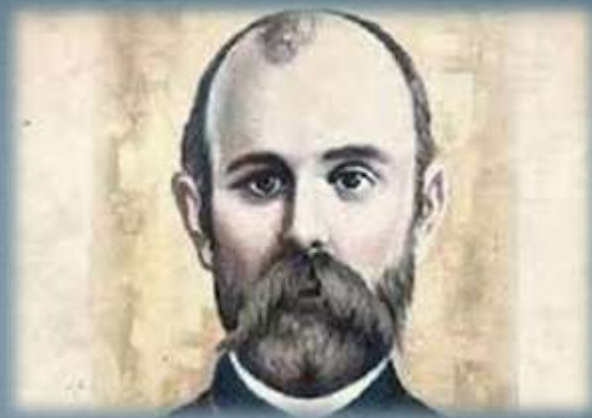




- Όμως το θαύμα έγινε. Όχι από την κυβέρνηση , μα από τον απλό λαό της Μακεδονίας ξεκίνησαν τα πρώτα ανταρτικά σώματα. Πρωτοπόροι στον Αγώνα στάθηκαν : ο Ίων Δραγούμης που υπηρετούσε εδώ στη Μακεδονία ως διπλωμάτης και ο Μητροπολίτης Καστοριάς Γερμανός Καραβαγγέλης .



Ήταν αυτοί που συγκρότησαν τα πρώτα αντάρτικα σώματα ενόπλων, με αρχηγούς τον καπετάν Κώττα, τον καπετάν Άγρα και το Βαγγέλη Στρεμπενιώτη. Και τότε έγινε ένα δεύτερο θαύμα.





**Αξιωματικοί, στρατιώτες και απλοί πολίτες από όλη την υπόλοιπη Ελλάδα . Ακόμη και από την Κρήτη, που ήταν κι αυτή σκλαβωμένη, άρχισαν να περνούν κρυφά στη Μακεδονία και να πολεμούν με τους Βουλγάρους, δίνοντας έτσι κουράγιο στους σκλαβωμένους Έλληνες της Μακεδονίας.**

**Ένας απ' αυτούς τους Έλληνες ήταν και ο Παύλος  
Μελάς. Ανθυπολοχαγός του ελληνικού στρατού.  
Νεότετος, 24 χρονών, παντρεμένος με δυο παιδιά,  
από πλούσια οικογένεια.**

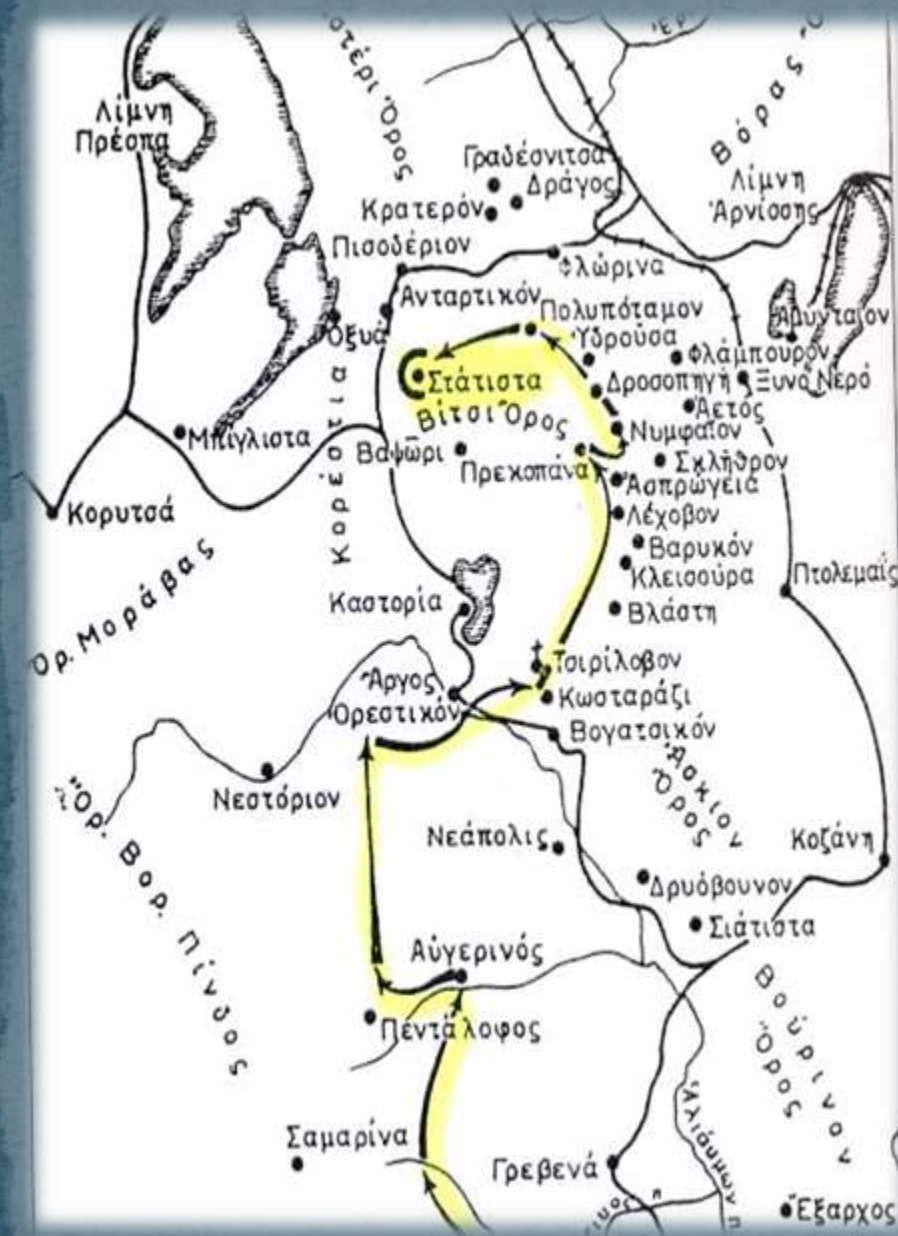


- Δεν άντεξε άλλο η συνείδησή του. Πέταξε τη στολή του, γιατί άμα τον έπιαναν οι Τούρκοι με στολή θα είχε μεγάλο πρόβλημα η ελληνική κυβέρνηση. Με ένα τουφέκι στο χέρι και λίγα παλικάρια να τον συντροφεύουν, πέρασε κρυφά τα ελληνικά σύνορα -που τότε ήταν στη Θεσσαλία- και μπήκε στο έδαφος της βασιανισμένης Μακεδονίας. Απ' όπου περνούσε, σ' όποιο ελληνικό χωριό βρισκόταν έδινε κουράγιο στους ντόπιους κατοίκους, αντιμετωπίζοντας με θάρρος και αυταπάρνηση τους Βούλγαρους επιδρομείς.



Γρήγορα η φήμη του εξαπλώθηκε σ' όλη τη Μακεδονία. Όμως δεν τον ήξεραν ως Παύλο Μελά. Το ψευδώνυμό του ήταν καπετάν Μίκης Ζέζας . Από το όνομα των δύο παιδιών του : του Μιχαήλ και της Ζωής που τους φώναζαν χαϊδευτικά: Μίκη και Ζέζα . Έπρεπε να κρύψει το πραγματικό του όνομα για να μη καταλάβουν οι Τούρκοι , ότι κάποιοι Έλληνες περνούν τα σύνορα και βοηθούν τους Μακεδόνες αδελφούς τους.





- Οι Βούλγαροι πρώτη φορά συναντούσαν τόση αντίσταση από τους Έλληνες. Μη μπορώντας όμως να σκοτώσουν οι ίδιοι τον Παύλο Μελά τού έστησαν ενέδρα στο χωριό Σιάτιστα. Εκεί ειδοποίησαν τον ισχυρό τουρκικό στρατό να τον πιάσει. Στη μάχη που ακολούθησε μια σφαίρα χτύπησε στη μέση τον Παύλο Μελά που λίγες ώρες αργότερα ξεψύχησε. Ήταν 13 Οκτωβρίου του 1904. Ο Παύλος Μελάς ήταν νεκρός... Όμως κάτι περίεργο συνέβη μετά. Ένα ακόμα θαύμα.



Ο θάνατός του αντί να αποθαρρύνει τους Έλληνες, αντί να τους φοβίσει, αντί να τους κάνει να χάσουν το κουράγιο τους , έφερε το αντίθετο αποτέλεσμα. Από κάθε μεριά της Ελλάδας άρχισαν να καταφτάνουν μακεδονομάχοι, έτοιμοι να θυσιάσουν τη ζωή τους, έτοιμοι να πολεμήσουν τους Βουλγάρους και τους Τούρκους, έχοντας ως παράδειγμα τον αθάνατο ήρωα... τον Παύλο Μελά !

**Τελικά ο Μακεδονικός Αγώνας που κράτησε από το 1904 ως το 1908 δεν απελευθέρωσε τη Μακεδονία. Κράτησε όμως τη φλόγα της ελευθερίας άσβεστη στα δύσκολα εκείνα χρόνια. Έδειξε στους υπόλοιπους Έλληνες ότι οι σκλαβωμένοι Έλληνες αδελφοί τους, χρειάζονταν τη βοήθεια και συμπαράστασή τους.**





Τέσσερα χρόνια  
αργότερα με τους  
Βαλκανικούς Πολέμους  
του 1912 – 13 και κάτω  
από την καθοδήγηση του  
Ελευθέριου Βενιζέλου, η  
Μακεδονία και η  
Ήπειρος γίνονταν  
ελληνικές.



Το όνειρο του Παύλου  
Μελά γινόταν επιτέλους  
πραγματικότητα.  
Η ελληνική σημαία  
κυμάτιζε στον Λευκό  
Πύργο.

# Η Μακεδονία μας σήμερα



Τιμή και δόξα  
στους ήρωες του  
Μακεδονικού Αγώνα